

nőgyelet, ezen önmagunk érdekében fenálló üdvös intézmény fenntartásának szükségét; rég átérzete már a jótékony hatást, melyet ezen közhasznú intézmény fenállása, a szűkölködők és a segélyre utaltak zilált anyagi viszonyok szülte vérző sebeire gyakorol. De hogyan is lehetne ez másként! hiszen ha csak egyedül azon főcélú vesszük is tekintetbe, melyre az egylet a szervezkedés szellemében törekszik, csakhamar át kell látnunk, miszerint mindazon anyagi áldozatok, melyeket az egylet érdekében hoznak, önmagunkra s illetőleg általunk saját verrokonainkra szállanak vissza, mert növeszteti töreksünk az által egy oly segélyezési alapot, melyből bekövetkező esetekben a hazája és szeretett királyáért a harcmezőn elvérzett harcosok, — tehát lehetőleg saját gyermekeink, — s esetleg ezek özvegyei és árvái ápolást és segélyt nyerendnek. Midőn Felsőleges királynéknak, az egylet legkegyelmesebb védasszonya, legnemesebb szive ösztönét követve az egylet élére állott, s kezében lobogtatta a jótékony és részvét zászlaját, egyedül azon magaslatos törekvés lebegett szeme előtt, hogy hű Magyarországa népét boldogítsa! Leszállott a magas polcra, melyre Isten kegyelme és népe ragaszkodása s osztatlan bizalma emelte, hogy betérjen a szűkölködő szerény hajlékába és gyógyító balszámot hintsen az oly sok anyagi nélkülözéssel küzdő alattvalói vérző sebeire; leszállott hozzánk, hogy legnemesebb szive hajlamát követve, a leggyengédebb odaadással enyhítse a nyomor és inség mely fájdalmait és szarítsa a kétségbeesés kiapadhatlan könnyeit. Leszállott hű népe körébe, hogy feltalálja a jótékony és részvét legtisztább és legönzéstelenebb kuforrását, s anyagi jó-ságával, a hazaszeretet és testvériség világító szövevényét kezében tartva, kijelölje az irányt, mely az emberi szeretet céljához vezet.

Magyarországnak szeretett királynéja iránt mindig jó ragaszkodással viseltetett népe e legnemesebb törekvés láttára nem is maradt tétlenül! Mohó vágygyal ragadta meg az alkalmat, hogy minél tömegesebben csoportosuljon a királyi kezében fennen lobogtatott és a „jótékony és részvét“ magasztos igé-jével ellátott zászló alá; teljes odaadással igyekezett követni a nemes irányt, a haza-szeretet céljához vezető ösvényét, melyen ut-mutatóként hazánk legnemesebb hölgyét Felsőleges királynékat látta dicsfényben ragyogni.

Torontalmegyei közönsége e téren szintén lerótta, — és pedig fényesen, — áldozat-készségének adóját; mert a megyszerte ezen közhasznú egylet érdekében tapasztalt tömeges részvétel nem csak megnyerte a legmagasabb elismerést, de az e hó folyamán Budapesten felsőleges királynéknak személyes elnöklése alatt tartott országos közgyűlés alkalmából a köz-ponti választmány által tett évi jelentés szerint ugy az itt alakult fiókegyletek, mint pedig a tagok számára névze Magyarország többi megyéivel szemben megynék a legtekintélyesebb és legkiválóbban van képviselve.

Hogy a magyar országos segélyző nő-egylet ügyeit országszerte vezető döntő körök ezen fenebb hangsúlyozott elismerését részünkre tovább is fenntartsuk, szükséges, hogy a jótékony és részvét immár egyengetett utján tovább haladva, alapszabályszerűleg el-vállalt kötelességeinknek minden irányban meg-feleljünk. E végből, mint már kezdetben je-leztük, határozta el a magyar országos se-gélyző nőgyelet torontalmegyei választmánya, miszerint az egylet alapja növesztésére a megyei összes fiókegyletek bevonásával s illetve azok közreműködésével egy jótékony-célú bazár rendezend. — Minthogy pedig az egylet törekvése első sorban és főleg oda irányul, miszerint az ily ünnepélyességekkel egybekötött költségek tekintetében a lakar-kosság elvét követve, minél nagyobb és ke-dvezőbb anyagi eredményt biztosítson, a me-gyei választmány bizalommal fog a megyei fiókegyletek választmányaihoz, s illetve ezek által a fiókegyletek tagjaihoz fordulni, hogy a bazár alkalmával eladásra kiteendő tárgya-kat önkéntes adakozás útján a megyei vá-lasztmány rendelkezésére bocsájtani szives-kedjenek. — Bizton hisszük, hogy a fiókegy-letek minden egyes tagja ezen a közeledekü czél tekintetében kibocsájtandó bizalmas fel-hívásnak az eddig is több ízben tapasztalt készséggel fog megfelelni, és azt annál is inkább, mert a nagyobb költségek mellözé-sével a legcélszerűbb értékű tárgykészítés meg-felel a céljának, megfelel egy jótékony-célú bazár szellemének, mivel a megvételnél nem a tárgy értéke, hanem maga a jótékony cél, melyre az áldozat meghozatik, szolgál az illető bevételnek zsinormértékül. Az egylet ne-meslelkű hölgyei tehát bizonyára nem fognak ké-sni a megyei választmány által annak idején hozzájuk intézendő felhívásra a rendezet-ni célzólt bazár sikerének minél nagyobb biz-tosítása végett ily eladásra kiteendő tárgyakat részint sajátkezüleg készíteni, részint pedig csekély áron beszerezvén, azt a megyei vá-lasztmány idejében beküldeni, mert ha a megyei fiókegyletek minden egyes tagja csu-pán csak egy tárgyat bocsájt is a választmány rendelkezésére alá, melynek beszerzése az il-letőnek igen csekély anyagi áldozatába kerül, úgy az egylet alapja bizton számíthat annál fényesebb anyagi eredményre, minél kevesebb költséggel lesz így a bazár rendezése egybe-kötve.

Felteslegesnek tartjuk e tekintetben To-rontalmegyei áldozatkész közönségének már ismételt tapasztalt nemeslelkűségére külön-nösen apellálni, hisz a czélba vett részvétel magában az egylet iránt eddig tanúsított élénk érdeklődésben eléggé biztosítottak ígérkeznek. A megyei választmány a bazár rendezésénél

mindent el fog követni, hogy a vevő közön-ség igényeit minden tekintetben teljes mér-tekben kielégítse. Maga a czélba vett anyagi eredmény biztosítása azonban első sorban a tárgyak eladására s illetve a közvetlen közre-működésre annak idején felkerendő hölgyek eljárásától marad feltételezve, és meg vagyunk arról győződve, hogy hölgyeink általán elism-ert szeretetreméltósága és kedves modora e várakozást teljesen igazolni fogja. Jelsza-vunk addig is mindig az marad, minél töme-gesebben csoportosulni azon zászló alá, mely-nek jellegje: „részvét és jótékonyág!“

S.....r.

Egyleti hírek.

A délmagyarországi tanítóegylet nagy-beckerekfi fiókegyletének tavaszi gyűlése f. é. május hó 13-án Zsigmondfalván, 28 rendes tag és 12 vendég jelenlétében érdeműs főnöke, Eisler Mihály lazarföldi iskolai igazgató ur elnöklése alatt, tartott meg.

A gyűlés délelőtti fél 10 órakor, az egyleti elnök ur által nyitott meg. — Igen sikerült megnyitó beszédében elnök ur külön-nösen vándorgyűléseink nagy fontosságát és előnyeit kiemelte. Az ideiglenes napirend rövid vita után változatlanul elfogadott, melynek I pontja értelmében előírt hirlapi értekezé-snek választott meg. — Rendes tagokul fel-vetettek: Főtisztelendő Holz Ferencz, lazarföldi plébános és Hoffmann János, nagy-beckerekfi segédlelkész ur, továbbá Pinkert József, Seeler János, Seeler Nándor és Ehardt Miklós tanító urak. A tisztelendő Holz és Hoffmann urakra vonatkozólag, nem hagyhatom említés nélkül, miszerint ezeknek felvételét rendes tagokul hangos éljenzésekkel fogadta a gyűlés; és azt annál is inkább, mivel a jelenlévők mindegyike azon kedvező öntudatot táplált magában, hogy nevezett urak nem csak jelenleg, hanem már régóta időnkint gyűléseink és ezekből kifolyó törekvéseinket éber figyelem és barátságos részvételre méltattak, tehát a jelenlegi fel-vételük rendes tagokul bizonyára azon általuk szerzett tapasztalásainkon alapszik, miszerint meg-győződtek tökéletesen arról, hogy a nagy-beckerekfi fiókegyletének testülete, jellegje: „Bátran, gondosan és istenben bízva — előre,“ a szó szoros értelmében érvényre juttatni törekszik. Igen ahol ezek az emberiség jótétének két legnagyobb tényezői t. i. iskola és egyház, az egyetértés és ösztönkötés bő és tágas horderejétől mélyen át vannak hatva, és azon iparkodnak, miszerint képes legyenek egyesült erő és szorgalommal, a népevelés magasztos feladatának, és mai korszakunk soknemű igé-nyeinek megfelelni; igen ott a dus áldás és siker feltételül kell, hogy virágozzék. — Az elnök, pénztár, és könyvtárnok jelentései, örvendtes tudomásul vették, mire az illetők-nek eddigi működéseikről jegyzőkönyvileg közönet szavaztatott. Az egylet tisztviselői mindannyian egyhangulag újra választottak meg.

Gyakorlati előadást tartott, Schummer N. rudolfgnadi igazgató-tanító ur a fejszámán fölött, elméleti előadást tartott Hollinger János katalinlvi községi tanító ur „a nemzeti ipar fontossága és annak felvirágoztatása hazánk-ban“ című tétel felett. Ezen előadás után élénk vita támadt, melyben részt vettek első sorban a tisztelendő Holz és Hoffmann urak, kik talpra esett észrevételeik által nem csak szakavatottság, hanem egyszersmind is alapos tudományt tanúsítottak, úgy hogy az illető urak meg-jegyzései élénk helyesléssel egyhangulag el-fogadottak. Továbbá részt vettek még a vitán Peczl, Hölczl, Szilvássy és Viszkocsill tanító urak. Az értekezőknek részint igen sikerült előadás végett, részint pedig ritka szorgalom kifejtés okából, jegyzőkönyvi közönet szava-ztatott. A tanítói kamarák kérdése, mint új és még eddig nem itéletérett tárgy, a jövő őszi gyűlésre, halasztott.

A főegyleti választmány által felállított tételre vonatkozólag, t. i. „az iránytalan a nép-iskolában,“ kiküldetett egy magyar és egy német ajku 3-as bizottság, kinek feladatává tételten ezen tételt kimerítően feldolgozni, és annak eredményét a jövő őszi gyűlésnek alá-terjeszteni.

Indítványul közli Eisler Mihály egyleti elnök ur, miszerint a két hadastyán Seeler János és Ehardt Miklós jánosföldi tanító urak, szándékoznak még az idén 50 éves tanítói ünnepélyüket megtartani, mire névze a nagy-beckerekfi fiókegylet megkeresettik, kegyes-kedjék ez alkalommal az örömmünnepély ren-dezést átvenni. Ezen indítvány örömet elfoga-dott, és megválasztattak rendezősi bizo-ttségnek Eisler Mihály, Klein István és Marschall W. tanító urak, kiknek feladatává tételten az ez ünnepélyre vonatkozókat annak idején a hirlapok útján, az egylet tagjaival közölni.

A pénztárnok jelentéséből vesszük azon örvendtes tény, miszerint jelenleg 56 rendes, és 2 pártoló tagból áll.

Végül még legyen szerencsém felemlíteni, miszerint a befejezett gyűlés után a szokásos közeledben részt vettük, mely alkalommal tek. Steinbach Antal tanfelügyelő, a két újonnan felvett tisztelendő Holz és Hoffmann, az egy-leti elnök Eisler Mihály, és a főegyleti elnök Schaffer Károly urakat, talpra esett dictiokkal ültetük. Ezeknek megtörténte után megragad-tuk a kedvező alkalmat és átrándultunk a szép és kellemes écskai erdőbe, a hol négyes kar-dalok eldalolása közben a közeledő alkonyt fogadtuk, és azon öntudatlan, miután ismét egy szép, kellemes és hasznos nappal gazda-gabban sieltünk haza.

Viszkocsill Lajos,
mint értekez.

A Marilla-völgyi hideg gyógyviz és savófürdő házszabályai.

A legközelebb megnyitandó gyógyfürdő alkalmával kötelességünknek ismerjük, t. olvasóinkkal e Becskerekéről tervezett fürdő házszabályait megismertetni.

Az első pont a fürdővendégek felvételéről szól, mely szerint csakis betegek és ezek hozzátartozói vételnek fel a gyógy-fürdőbe, a még építendő és már tényleg berendezett gyógyhelyiségekbe. A gyógy-intézet olyanokat vesz kezelésébe, kik ideg-rendszer-gyengülésben, légzési bajokban, alsérülésekben, nemibegekésgekben, mokacs-maliariában és rheumaticus vagy kösvény bajokban szenvednek. A megérkezésnél a vendégek az intézet igazgatóságához forduljanak, mely mindent elrendel. A 2-dik pont a vendégek beszállásására és ételme-zésére vonatkozik. A 3-dik pont a ven-dégek szórakoztatására szolgáló eszközökről szól, és pedig egy a viszonyokhoz képest szerény könyvtár, zongorával, billárdal és a megjelenő lapokkal felszerelt társalgó-terem van. Ezen kívül van a gyógyintézet-nek 20 pompás kiránduló helye, melyek részint a természet gazdag változatossága tájékai, részint az emberi szorgalom által teremtett ipartelepnek és a nézők lelkeire és kedélyére a legkülönfélébb benyomásokat gyakorolják. A 4-dik pont az igazgató-orvos és a fürdőgondnokról szól. Az előbbi az intézet képviselője, hozzá tartozik az orvosi vezetésen kívül, a belső intézés is. Alája rendelvük az intézet összes hivatalnokai és szolgái személyzetét. Ez gondoskodik az üz-leti és házi rend szoros megtartásáról, s minthogy ő könyvvezető és pénztárnok is, vezeti a könyveket és szedi be a pénzeket. Az 5-dik pont az igazgatás szabályzatáról szól. A házi rend. Minden vendég kötelezi magát, hogy az általános házi szabályokat, valamint az orvosi rendelkezéseket pontosan megtartja. Minden méltányos kíváncsolom, minden előforduló rendellenesség a vezető or-vos vagy gondnoknak jelentendő be; to-vábbá minden a társaság jó szellemét zavaró, vagy a beteg reményét és bizalmát félre-vezető bíralat kerülendő. Az elégedetlenek nem kötelesek továbbra is megmaradni az intézetben. Az orvosi rendelkezésekre az orvos naponként 9—10 fogadja az uraknak, — 10—11 a nőknek látogatásait. A rendelkezés szigorú megtartására kellő figyelem fordít-atik. A gyógykezelés megváltoztatása vagy elhanyagolása az orvosi tanácsadás meg-vonását és a gyógyintézet elhagyására szóló meghagyást vonhatja maga után. Az egyes curák ideje a következő: savógyógycura reggeli 6—7^{1/2}, inhalatió 9—11; ez alatt csak azoknak szabad az inhalatió-termébe lépni, kik belépti jeggyel látatnak el; — vizcura: a reggeli cura teljesítése 4 és 6 óra közé esik, a délelőtti cura 11 órára, a délutáni cura 4 és 5 óra közé.

Általános gyógyszerabályzatok. A szoba mindig szellőztendő, sőt éjjel is, bár csak részben, nyitva hagyandó. A nappal, a mennyre csak lehetséges, a szabadban töl-tendő. Minden szellemi megerőltetés és föl-izgató kártyajáték kerülendő, ez utóbbi a fürdő szabályzatok szerint tiltatik is. Az alvási hajlam mindig követendő. Derült ke-dély segítő elő a gyógyulást. A szivarozás abba hagyandó. A diéta mindenféle szeszes ital élvezését kizárja, de a gyümölcsnek minden fajának élvezése meg van engedve. — Azokra névze, kik a vizcurát használják, a következő szabályok szólnak. A reggeli cura mindig az égyben várandó be, nehogy a test kihűljön; a délelőtti és délutáni curát mindig séta előzze meg. A cura után az öltözködés gyorsan törtéjék, hogy a szétázás által a test melege visszanyeressék. A cura utáni álldogálás belső betegségeket okozhat. — Étekezési rend. A fürdővendég ételme-gszabott, kivétel vagy kedvezményt senki sem nyerhet. A fürdővendégek látogatói a fürdőben csak akkor kaphatnak ebédet, ha ezt 11-kor a fürdőgondnoknál megrendelik. A reggeli 7, a vacsora is 7 órakor szol-gáltatik ki az ebédelőben. — Lakószoba. Minden vendég felelős szobája butorzatáért. A közönséges használatot koptatást felül-muló kár megtérítendő. Vendégek látogatót befogadni csak is a gondnoknál történt be-jelentés alapján szabad. Tűz és világítás a legnagyobb óvatossággal használandó, főzö-edények és más e nemű eszközöknek a szobában való tartása tiltatik. — A lakás, ételmezés és gyógykezelés után járó illeté-kek heti részletben utólag a házipénztárnál fizetendők le. — Gyógydíjak. Az olyan költségek fedezésére, melyek a vendégek kényelmét, szórakoztatását célozzák, a könyvtár gyarapítására, táncmulatságok, zene-estélyek rendezésére, lapok járatására, a park és utak díszítésére szolgálhatnak, minden vendég az egész fürdő-évdra 4 frtot fizet; két tagból álló család 7 frtot; kettőnél több tagból álló család 10 frtot. Ezenkívül minden személy hetenkint 50 krt, két tagból álló család 80 krt, több tagból álló család 1 frtot fizet. A zenevéd alatt a heti díjak felével felemeltetnek. Szegények a gyógy-díjak alól felmentetnek. — A vizcurát hasz-náló vendégek reggeli, ebéd és vacsoráért hetenkint 10 frtot, a vizcurát nem használók 12 frtot, gyermekek 6 éves korig 5 forint 50 krt, 6 éven felüliek 12 éves korig 7 frt 50 krt fizetnek.

A lakások díja. Földszinti vagy első emeleti szobáért egy hétre 8 frt 40 krt., második emeletiért 7 frt; 2 személyre való földszinti vagy első emeleti szobáért 12 frt, második emeletiért 10 frt fizetendő. A szol-gálnak és nöcselédeknek a kiszolgáltatásért 3 frt. jár. — A fürdő-illetékek. Minden vizcurát használó vendég a curáért egy hétre 2 frtot fizet. Bejárók egy fürdőért ruha nélkül 30 krt, inhalatióért 60 krt fizet.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Módos, 1880. május 20-án.

A napokban érkezett városunkba Ny é k y magyar színtársulata és előadásait már meg is kezdette.

Ez alkalommal nem tehetem, hogy néhány megjegyzést ne tegyek viszonyainkra s a ma-gyar Thaliára. Szükségesnek látom ezt, mert jóllehet a színészet-pártolás tekintetében Módos közönségét megrögző apathia sújtó vadjá eddig sem érhető: mindamellett az utóbbi évek példáiól meggyőződtem, hogy Módos közön-sége Thalia körül az eddiggel nagyobb mérvű pártolást is képes kifejteni. Meggyőződött e felől a német színi előadások nagyobb látogatott-sága.

Szomorító tünemény, de való, hogy a né-met színészet városunkban kedvezőbb talajra talált, mint a magyar.

Ezen anomáliának — legyen oka néme-teskedő nyegleség, vagy bármi más — jó hírnevünk érdekében meg kell szüntetni. Ne szíveljük tovább is rajtunk azon gyalázatot, hogy falaink közt a német szellem sokkal erő-sebb a magyarnál, s ne fenyegetessük többé ki-utasítással a nemzeti genius egyik ébrentartó-ját, a magyar színművészetet.

A szegényítő állapot megszüntetésére egyetlen biztos eszköz: ha a magyar színészet ügye általánosan s a legbensőbb érdekesség melegevel felkaroltatik.

Alig van intézmény, melynek rendeltetése felől ma oly különböző fogalmak divatoznak — mint az a színészetre névze áll.

Sokan a magyar nyelv leghivatottabb fej-lesztőjének s ez által a nemzetiség hatalmas apostolának tekintik Thaliát.

Mások a realismus szemüvegén névze, nem főzőnek fel egyebet a színpadon, mint egy üzletág műhelyét, melyben a vállalkozók dolgoznak, hogy megkeressék napi kenyereket. A közönség egy része pusztán mulató-helynek tekinti a színházat, melytől pénzeért gyönyört követel. Vannak, kik e gyönyört a szellemre ható eszményi tisztaságban szeretik élvezni; a más rész azonban — s ez igen tetemes — csak akkor tartja vonzóknak a színművészet productióit, ha azok az érzéki-ségnek hizelegnek. — Talán eme romlott izlésű műbarátok kedvéért jutott ma a színpadra az oda nem való sikamlós trivialitás és a handa-bndázó üres látványosság.

Sőt — a felvilágosodás gúnyjára — akad még egy-egy valódi példány a buta schlen-drianismus ügyefogyottjainak gardájából is, mely a színészetben nem lát egyebet komé-dianál. Szerinte a színész nem különb, mint a csepurágo, aki „figurázásaival“ bolondá akarja tartani a publikumot.

A színészet rendeltetésének ezen eltérő fogalmaiban véljük mi feltalálhatni az okát, hogy nem létezik egy általános, egy tömör színházlatogató közönség. Ki-ki csak a szerint áldozik Thaliának, amint saját bizar kívána-mainak megfelel.

Értsék meg és kövessék Thalia papjai magasztos feladatukat, érte meg azt a nagy közönség is és áldozatai árán ne követeljen a színésztől extravagantiákat szép és nemes által határolt feladatának körén túl.

Nálunk Thaliának nemzetiségi missió is van fennhagyva — bár a nyelv-fejlesztés és nemzetiség ügyének oroszlanrészt az újabb időben átvette tőle egy szélesebb körű s ennek folytán hatékonyabb organum: az időszaki sajtó.

Ámde nagy, csaknem felszámíthatlan fon-tossággal bír a színészet, mint kulturté-nyező.

A színház a művészet és jóízlés temploma, a nemzeti közművelődés iskolája.

Értsük meg a színészet magasztos ren-deltetését és saját értékének fontosságát nemes volta szerint becsülvén, karoljuk azt fel, hogy képessé legyen hivatásának betöltésére.

Ny é k i e k körünkben levő színtársulata ellen panasz nem lehet. Valogatott darabokkal lép a közönség elé, sok jeles taggal rendel-kezik, előadásai a legsikerültebben folynak le, s így az igényeknek minden tekintetben meg tud felelni.

Bárha jól ismeretesek előttem azon mos-toha anyagi viszonyok, melyek városunk la-kosságának is minden osztályára önsúlyként nehezedenek, mégis erősen meg vagyok győ-ződve, hogy Módos lelkes, művelt közönsége nehéz helyzetében is meghozza az áldozatot, melylyel a színművészet ügyének, a nemzeti irányu művelődés egyik első rangu tényező-jének tartozik. Löwy Miklós.

HETI SZEMLE.

Itthon. Szegényfir futja el arcunkat, ha országgyűlési képviselőnk eléggé meg nem roható büns, lelkiismeretlen lomhaságra gondolunk. Két ízben is fel kellett már osztalni a gyűlést, mert csak 80—85 képviselő volt jelen. Galázlat!

Ily szomorú körülmények között jól esik tudomásul venni azon tény, hogy Sennyei Pál báró újra megjelent a parlamentben. — Sennyey nemes jellem; okos praktikus, munka-szerető férfiú. Hiszünk, hogy ő ment minden személyes gyűlöletől, ment minden kicsinyes ambícióitól. Hiszünk, hogy nem kormány buk-tatás, hanem a haza érdeke az, mely őt is-

5. A szol-
gáltatásért
Minden
ért egy
furdórt
krt fizet.

ES.
20-án.
a Nyék y
már meg

gy néhány
a s a ma-
ezt, mert
ben Módos
adja eddig
bbi évek
s közön-
bb mérvű
ött e felől
átogatott-

gy a né-
b telajra

sa néme-
s — jó
nie. Ne
yalázatot,
kkal erő-
többé ki-
rentartó-

ntetésére
színszet
deklésig

ndeltetésé
atoznának

ttabb fej-
hatalmas

n nézve,
on, mint
llalkozók
nyerüket.
mulató-
pénzért
nyört a
szerek
és igen
óknak a
érzékü-
ott izlésü-
padra az
a handa-

— ekad
schlen-
jaból is,
et komé-
b, mint a
dá akarja

en ellérő
az okát,
y tömör
szerint
kivána-

a papjai
a nagy
eteljen a
s nemes

nissió is
esztés és
az újabb
s ennek
ő szak i

lan fon-
turtó-

plomá,

os ren-
tel nemes
el, hogy
e.

ársulata
aboktól
rendel-
nyak le,
en meg

on mos-
unk la-
sulyként
ok győ-
zonsége
dozatok,
nemzeti
nyezé-
kios.

czunkat,
neg nem
ra gon-
szláni
elő volt

jól esik
Sennyi
ben. —
munka-
minden
icsinyes
ny built-
y őt is-

met tette birta. Ezért üdvözljük őt. Hogy egy párthoz sem köti le magát — ezért nem gáncsolható. Szívvel óhajtuk, hogy sikerüljön neki minden győzelmet, minden vadsgót, minden büns lombságot kiirtania; sikerüljön neki az elforgácsolt erők tömörítése, s így a haza boldogítása. Pozsonyi választóúrhoz így szól: „Ma is meg vagyok győződve közgazgatásunk minden ága megjavításának kikerülhetlen szükségességéről. Ma is érzem szükségességét annak, hogy az országgyűlés mindkét háza reformáltassék; s ma is hívének tartom magamat a rendezett állami háztartás alapelveinek, mindazon következményekkel, melyek ebből folynak, s öntudatos, s önkénytelen önkortározással s az elérni szándékolt célok józan mérséklésével, az eszközök gondos kiválasztásával, s azoknak szerény erőnköz s viszonyainkhoz való összhangzásba hozásával. S mindennek előtt meg vagyok győződve, hogy a főfeladat a nemzeti jóélet, az állam s az állampolgárok üdvét emelni, s az állampolgárok tulajdolt megterhelésén könnyíteni s szakítani a fiskális kíméletlenségnek, szerintem káros rendszerével.“

Angolország. Gladstone monarchiánk ellen telti faragatlan és igazságtalan kifakadásait visszavonta. Ugyanis levelet írt nagykövetségünkhez, Karolyi grófhöz, a melyben azt mondja: „Amidőn én a kabinet alakítására a megbízást elfogadtam, rögtön megértettem, hogy mint miniszter, nem ismételhetem, sem nem védhetem azt a hangot, mellyel a tágabb szabadság és kevesebb felelősség állásában nem csak egy hatalommal szemben éltém.“ Az angol miniszterelnök sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy a császárnak egy nyilatkozatot tulajdonított, melyet az nem tett és kijelenti, hogy ő (Gladstone) egyáltalában semmiféle ország ellenében ellenséges indulattal nem viselkedik; Ausztria-Magyarország irányában, farságos feladatnak keresztülvitele és a birodalom consolidására irányzó törekvései iránt mindenkor jóindulattal viselkedik; — reményli is, hogy teljes siker fogja koronázni ezen igyekezetét. Gladstone óhajta, hogy kormány a császár törekvéseit nemesnek és becsületeseznek ismerje el. Ausztria-Magyarországnak a Balkán félszigeten követett politikája felől nyilvánított rosszallását illetőleg Gladstone beismerte, hogy aggodalmi alárendelt bizonyítékokon nyugodtak.

Miután azonban Karolyi gróf őt biztosította, hogy a bécsi kabinet a berlini szerződés alapján a megillető jogokat kiterjeszteni nem óhajta, és hogy minden ilyen terjesztés, tényleg csak hátrányos volna a monarchiára, Gladstone kijelenti, hogy ő, ha előbb jutott volna ezen biztosítás birtokába, soha nem használta volna a ma kifejezéseket, melyeket Karolyi gróf joggal kinosnak és sértőnek nyilvánított. Gladstone végül köszönetet mond az osztrák-magyar nagykövetségnek, szóbeli és írásbeli közleményeinek tartalmáért.

Sokan azt hitték, ezzel vége a hecnek, és szépén minden a régi egyetértés kerék-vágásába fog zökkenni köztünk és Anglia közt. Az angol közvélemény azonban, úgy látszik, mégis nem épen oly cinicus természetű, mint Gladstone úr, mert méltó felháborodással fogadta a példátlan kétszínűséget, melyet Gladstone úr ezen egész ügyben tanúsított. A félrevezetett közvélemény melyen érzi megaláztatását, mely az által érte, hogy Gladstone úrtól felre hagyta magát vezetett, és szóbeli szájból készpénz gyanánt vette, amiről Gladstone később a legcinicusabb módon maga bevallotta, hogy csak dantes volt.

Valódi kalandor-tempo, amit Gladstone úr elkövetett s egész politikáját hasonló szellem lengi át, habár most egyszerre szeretné a higadit megfontoló, practicus szellemű államférfiú játszani.

Az angol közvélemény, mint Londonból érkező hírek bizonyítják, nem hajlandó Gladstone úr charlatanériáját magáévá tenni s az egész szigetországban egy a nézet, hogy Gladstone Angliát compromittálta.

Gladstone úr nagyon elbizakodott, s azt hitte, hogy az angol nép általa történt megtréfalatásáért nem fog megnevezetlenni, hanem mint „úgyes fogáshoz“ utólagosan is tapsolni fog. — Ebben csalódnál látszott. Országszerte tartanak már meetingek, melyekben Gladstone úr eljárása felett a legélesebb kárhoztatás mint főthema szerepel, melyet minden módon variálnak. — Holnap Londonban a Bridgwater-Housban nagy meeting lesz, mely alkalommal maga lord Beaconsfield fog beszédet tartani Gladstone úr ellen. — Képzelné lehet, hogy az oly váratlanul és indokolatlan megbukottatott tory-vezér rendkívüli ékesszólásának és eszének összes eszközeivel sikra fog szállni, hogy kimutassa, minő menthellen humbugot adott Gladstone Anglia közvéleményével, midőn a Tory-cabinetet és Ausztria-Magyarországot oly dologról vádolta, melyeket minden elfogulatlan légbőlkapottaknak ítélt.

Az agitatio, melyet a conservatívek frissiben megkezdtek a humbugizáló liberalisok ellen, valószínűleg nagy mérvet fog ölteni, és épen nem lehetetlen, hogy Gladstone úr oly morális vereséget fog szenvedni a választások után, mely nemcsak teljesen paralyssáni fogja a választások alatt hamis pénzen vásárolt diadalt, de kényszeríteni fogja, hogy esellel szerzett hatalmától kudarcjeljesen váljék meg. — Megérdemelendő.

Franciaországban ötvenezer munkás beszűntette a munkát a gyárakban és nyílt ellenállást fejtett ki a rendőrség és katonaság ellen, ez utóbbi több helyütt tüzelt a munkásokra és már vér is folyt.

Azonban ez csak a kezdetét képezi a

szocialforradalmi lázadásnak, mely a központi „szocialrepublicanus végrehajtó bizottság“ parancsára Franciaország mindazon vidékén, hol nagy gyárak és iparúzó telepek vannak, mulhatatlanul ki fog törni, ha idejekorán nem fogja azt elnyomni a hatalom.

Mert nem pusztán munkás-strikeröl van szó, hanem szervezett fölkelésről. Alig hogy ugyanis a francia képviselőházban a gyűlésezési jogról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a radicalis képviselők szolasszabadságát Gambetta elnöki önkénye beköbba verte: a szélső pártok lapjai együttes tamadást intéztek Gambetta és a kormány ellen és a népet hívták föl a hatalmaskodók ellen, fenyegetéseket hangoztatván ellenük, mint akik elárultak a népet s szabadságát.

Mindezen izgatásban azonban leginkább tüntek ki a munkás-lapok, melyek pártatlan vakmerőséggel szították az elégedetlenséget s nyíltan önvédelemre hívták föl a munkásokat, mert a munkások vállain emelkedett zsarnokoktól hiába várják helyzetük javítását.

Az izgatottság oly nagy mérvben jelentkezett, hogy a kormány a hivatalos lapban és falragaszok útján betiltotta a Parisban május 23-dikára tervezett Bastille-ünnepélyt, melyet a munkások tüntetésre akartak fölhasználni.

Es a radicalisok?
Azok meg nagyobb készüléket tesznek az emlékünnepg megtartására: így a „Justice“ szerint a kormány csak olajat öntött a tüzre a betiltás által, mert anélkül csak 10,000-en vennének részt, most majd 100,000-en fognak résztvenni a tüntetésben.

Ha tehát a kormány megmarad betiltó rendelete mellett és annak érvényt akarand szerezni: ez bizonyosan összeütközésre fog kerülni rendőrség-katonaság és munkások közt, mely annál komolyabb következményekkel bírhat, amennyiben az előzetesen a vidéken kitört munkásmozgalmak miatt nagyobb fegyveres erőt a vidékről bájosan lehet berendelni; és még komolyabbak lehetnek a következmények, ha a vidéken is egyidejűleg mindenütt munkás tüntetéseket rendeznek.

Ki merne ily következményterhes jövő találgatásába bocsátkozni?
De úgy látszik, hogy a dolog Franciaországban már elén áll és vagy anarchiára vagy dictaturára fejlík ki.

Törökország. A keleti ügyeket illetőleg Európa nagyhatalmai e pillanatban sajtóságos helyzetbe jutottak. A berlini szerződést együttesen megalkotván, igen természetesen, annak oly tekintélyt tulajdonítottak, melylyel szembe szállni senkinek sem fog eszébe jutni.

Es im, a kis albán nép e vakmerőséget megseleksi, és nem akarja megtűrni, hogy testéből minden ok nélkül kiszakítsák azt a részt, melyet Európa ép oly jogosulatlanul, mint megdondatlanul a feketehegyek urának ajándékozott.

Európa nagyképűségén ez mindenestre éles csorba, amit kiközösíreltelül nem hagyhat. De mihez kezdjen, hogy nagyméltóságát ne compromittálja?

Az albánokkal directe szóba nem állhat, ez méltóságán alól volna, de különben is az albánok felett a szultán uralkodik, tehát a berlini szerződés respektálását egyedül tőle kell és lehet követelni. Ennélfogva Európa a portára gyakorol pressiót, hogy a török kormány végezzen, illetőleg kényszerítse az albánokat, hogy ne ellenkezzenek s tőrjék meg, hogy Montenegró tarisznyájába gyurhesse Európa alamizsnáját, melyet nem a maga, hanem a török-albán zsebekből ígért neki.

Ha ezen egész dologba nem játszanának bele titkos kezek is, melyek „Európa“ bevallott törekvéseit contraccarrirozni igyekeznek: talán lehetne remélni, hogy a portára lesz hatása Európa akaratának, a portának pedig lesz annyi befolyása az albánokra, hogy ezek felhagyjanak felfogható ellenkezéseikkel s nyugodjanak bele a reájuk nézve oly sérelmes európai határozatba.

Csak hogy ép e titkos kezek nagyon ügyesek. Ezek megcsinálták az imént lezajlott rettenetes keleti háborút, s valószínűleg meg fogják csinálni azt az újabb bonyodalmat is, melyre a Törökországgal egyszer mindenkorra végezni akaró egy-két hatalom oly igen vágyakozik.

Alig remélhető tehát, hogy Európa legújabb actiójának meg legyen óhajtott eredménye. — Az albánok, kiket bujtogatnak olasz és muszka, talán angol agensek is, nem fognak a szultánnak engedelmessékedni, és Európa kényszerítve lesz erélyesebb lépésekre, melyek nagyon természetesen az egész keleti kérdést újból felkavarhatják.

Oroszország kacérkodik a lengyelekkel. Loris-Melikoff gróf ugyanis néhány véletlenül Pétervárt levő lengyel kitűnőséget magához hívott meg s velők bizalmas magánértekezletet tartott, — melyben határozottan hangsúlyozta, hogy tisztán mint magánember értekezik vendégeivel. Loris-Melikoff felkérte a lengyeleket, hogy óhajaikat emlékiratban formulázzák. — Kiemelte, hogy elismeri a lengyel óhajok jogosultságát, de érvényesülésükre időt kell engedni. A nyelvre és vallásszabadságra vonatkozó jogok magától értetődők s az idevágó óhajok teljesítése nehézségekbe ütközni nem fog. A többi óhajokra nézve azt ajánlja, hogy az emlékirat lehetőleg mérsékelt legyen. — Különösen olyat ne kívánjanak a lengyelek, mivel még az oroszok maguk sem bírnak. Kivételes állás és megfelelő intézmények ez idő szerint lehetetlenek s ily újítás csak egyidejűleg Oroszországban történő újításokkal lehetséges. Loris-Melikoff gr. azt is megjegyezte, hogy érti és elismeri a lengyelek azon törekvét, hogy hazájok elszakított részeit újra egy egészszé egyesítsék; ennek meg kellend történnie, mert ez az egész szlav világ követelése, melyre

nézve bekövetkezett az egyesülés és újra összetalálkozás aeraja. — De most meg várni kell vele. Oroszország, mely a reconvallescencia állapotában van, — Ausztriát és Poroszországot kímélni kénytelen. Az értekezlet elhatározta, hogy az emlékiratot elkészíti s Loris-Melikoff óhaja szerint az orosz belügyminiszteriumnak adja át.

HIRHARANG.

*** Figyelmeztetjük t. olvasóinkat lapunk mai számának „Jótékonyezelő bazár“ czimű cikkére.**

*** Erétségi vizsgálat.** Mészáros Nandor kir. tanácsos és főigazgató e hó végén érkezik az erétségi vizsgálatok megtartására városunkba. Az erétségi vizsgálatok június hó első napjaiban tartatnak meg.

*** Majalis.** A helybeli gymnasiumi ifjuság által folyó hó 22-én a városi kamarai erdőben rendezett táncvizsgálommal egybekötött erdei multság minden tekintetben lenyenesen sikerült. Kora reggel a lég ugyan hűvös volt, s az égboltozat itt-ott borusnak látszott, mi az ifju kedélyeket már-már lehagolta, a midőn később verőfényes napsugarak lövelek az idő kitisztulását megelégedéssel szemlélő ifju arcokat. Reggeli 7 órákor az ifjuság teljes számban volt már a gymnasium épülete előtt egybegyűlvé, honnan tanaraik vezetése alatt számtalan nemzeti lobogókkal felszerelve indultak a mai örömmünnepg megtartásának színhelyére. Az egyes rendekbe beosztott hosszú menet, — élen a cigány zenekar a Rakóczy indulóját játszva, — örömlelten s egészen fellekesulve haladt a Hunyady és szerb templom utcákon végig a kitűzött czéhoz, áldva a gondviselést, mely az eddig tartott kellemetlen és esős időjárást ma ily kellemessé változtatta át. — A nép folyamán az ifjuság nagy része társas játékokban lelto szórakozását, míg a rendezőség a tánchely felkészítését és rendezését eszközölvén, előkészületeket tett a közönség ünnepélyes fogadtatására. Már a kora délutáni órákban minden oldalról robtogtak magán és társas fogatok, a közönséget a vizgalom színhelyére kiszállítván, melynek száma perczről perczre s olyannyira szaporodott, hogy már 5 óra után az egész vizgalmi tér minden részében díszes, valogatott közönséggel zsufolóság volt megtöltve. Ott volt nemcsak városunk előkelősége s nemzetiégi különbség nélküli közné java, de Ellemér és a vidék arisztocratikus köréi is tekintélyes számban voltak képviselve. Minden arczról, melylyel találkozáink, a tiszta öröm és oszlatlan lelkesedés benső érzete sugárzott vissza, a midőn a fiatal nemzedék a cigány vonójától felvilanyoztatva a homokfedte és előzőleg esőverte talajon hozta meg Terpsychore kötelezett áldozatát. Különösen a hölgykoszoru, — és ezek közé a kicsinyek is számíttanak, mert ezek is egy-egy gyöngyöt képeztek benne, — oly díszes volt, mint tudunkkal az előző években eddig rendezett erdei vizgalom egyikén sem. Maga a gondviselés is irigylmi látszott az uralgott általános lelkesedést, mert itt-ott kisebb felhőket küldött a vizgalom színhelye fölé, melyek egyes cseppekben hulltak alá égi áldásukat; e felhők azonban, miután a jó kedvet daczára annak eloszlalni képesek nem voltak, csakhamar szegyetlenül vonultak ismét vissza. A jó kedv perczről-perczre mindinkább növekedett s tartott mintegy két óráig éjfel után, midőn a közönség az öröm és színhelyéről eltávozott. Különös elismerést érdemel az ifjuság kebeléből alakított rendező bizottmány a közönség kényelmének minden tekintetben megfelelő tapintatos rendezéseért. — Itt nem mulaszthatjuk el még felemlíteni azon méltatlan és a közönség egy részénél igazolt elkeseredést előidézt eljárást, melylyel a helyi ugynevezett „Erzsébet“ hajó tulajdonosa, s illetve a mint az illető jegyeken olvasható volt a „Bega-Canal Dampschiffahrt Unternehmung“ a közönség iránt viseltetett. Elkintve attól, hogy a midőn mult évben hasonló alkalommal viteldij fejében 20 krt számított, most ez összeget menet- és tértidij fejében 1 frtra csigázta fel, és ez által a közönséget egyenesen zsarolta; de azon kötelezettséget is róta még fel, hogy 1/8 órákor ugyanezen közönségnek visszatérnie kell, mert neki nem tetszik tovább közlekedni. Úgy hisszük, ha a vállalat a viteldiját már oly magasra csigázta fel, számolhatna e mellett legalább a közönség kényelmével is, és ne kényszerítse azon közönséget, mely delután 5 órákor egy erdei vizgalomba mulatni megy és a vitelbért busánan megfizeti, hogy már fél nyolcz órákor vagy hagyja ott a vizgalom helyét, vagy a mellett, hogy a tértidij díjat lefizetni kénytelen a kocsiért is. — Reméljük, hogy ez eset nem fog ismétlődni.

*** Osztrák-magyar bank.** F. hó 20-án tartott gyűlésében az osztrák-magyar bank tudomásul vette a budapesti igazgatóságának az aradi és becskeréki főkegyelekek részére megválasztott censorok kinevezését.

*** Takaré- és előleg-egyesület Nákófalván.** A gazdaságilag jól rendezett Nákófalván Bas János községi jegyző indítványára Fischer Péter bíró támogatására többen a közjó érdekében takaré- és előleg-egyesület alapítottak, melynek végleges szervezétére f. hó 30-án közgyűlést hívtak egybe. A bizalom, melyben a náköfalviak Nagy-Kikindán részvesznek, abban is nyilvánult, hogy sokan Kikindáról és a környékről az alapítók közé álltak.

*** Kitüntetés.** Torontálmege pancsovai járásának Ferenczföld nevű községének olvasóköre nagy érdeklődéssel viseltetik mindig a népviseles iránt, mi annyival is inkább kiemelendő, mert vajmi ritkán mondható ez. Ez érdeklődés fényes nyilvánulását kell felemlí-

tenünk, midőn a nevezett olvasó-kör Torontálmege kir. tanfelügyelőjét, Steinbach Antalát népviseles terén fáradozatlan és önfeláldozó buzgósága által szerzett érdemeit tiszteletbeli tagjának választotta. A ferenczföldi iskolai viszonyok megvilágosítására szolgáljanak az épen most megjelent „Torontálmegei iránytű“ hasznos munkából vett számkok, mely szerint a 749 iskolaköteles gyermek kivétel nélkül jár iskolába és hogy az iskola költségeit adókievés útján fedezi.

*** Adélmagyarországi méhészegylet** pünkösöd kedden tartotta népes közgyűlést Buziáson. Százan felül a jelenlévő tagok száma, a gazdag szakkiállítást már hétfőn nagy közönség látogatta, szóval a 8-ik közgyűlés egyike volt a legsikerültebbeknek, melyet e vidéken — de talán a hazában eddig tartottak a méhészet kedvelői. Főjére Perjámos hivta meg az egyület falai közé.

*** Az „arad vidéki tanító-egylet“** mult szerdán ülte meg tíz éves fennállása ünnepét. E kulturális mozzanat maradóan érdekelt nyert az által, hogy az egyület egyik legérdemesebb „tiszteleti tagja“ Schwarz Gyula, a kitűnő publicista, lerandulásával megtszítelte az egyület és jeles beszédet mondott. Délben a városerdei vendéglőben szászterítékű bankett volt a vendég tiszteletére, melyen egymást érték a felköszöntések, legtöbbször Schwarz Gyulára; este pedig ugyanott hangversenyre rekeszté be az ünnepélyt. Ez este bál, és szünórakor tombola volt. A gyűlésen a régi tisztikar Nagy József elnöklele alatt újból közfelkiállítással megválasztatot. Új tiszteleti tagok lettek: Metianu János gör. kel. püspök, Salacz Gyula polgármester és Kuhlmann C. bremai magánzó, az állatvédelem apostola.

*** Süketnéma gyilkos.** Szb.-Szt.-Péter egyik lakosa, kinek házasságát az ég meg nem áldá, magához fogadta süketnéma unokacséjét, kit később fiaul akart fogadni. E hó 13-án a néma reggel 9 órákor hazatért a szőlőből, s a reggeli után fölvette ünnepőjét. Gyámtyája figyelmeztetést, hogy hétköznapon nem illik a csavargás, — s ezzel eltávozott hazulról. A néma ezután lement a kertbe fölragadott egy fejszét, s néjéjt, ki épen gyomlált, hátulról úgy ütötte föbe kétszer a fejsze fokával, hogy a szerencsétlen asszony agyveleje szétloccsant, mi természetesen rögtön halált idézett elő. A gyilkos ezután átment a szomszédos faluba, s ott felkérte egy ismerősét, hogy vallomását a törvénszéknek tolmácsolja. Itt beismerte a gyilkosságot, melynek okul azt adta elő, hogy gyámtyájának rossz bánásmódja okozta, miszerint egy péteri lányt nőül nem vehetett. A süketnéma gyilkos jelenleg 21 éves. A gyilkos tett annál borzasztóbban hatott a megölt asszony férjére, mivel, daczára annak, hogy mindez világos nappal történt, ő volt az első, aki a vérben furdó holttestet megpillantotta.

Közgazdaság.

Assicurazione Generali. Az előtűnk fekvő 1879-ik zárszámadások üzleti jelentéséből a következő adatokat látjuk: a tűzkárbiztosítási ágazat 291,402 frt 62 kr. nyereséggel záródik, a tengeri szállítmány biztosítási ágazat a 73,912.27 krral, míg ellenben a jégkárbiztosítási ágazatnál 80,958 frt 48 kr. veszteség mutatkozik. Az életbiztosítási csakis 2239 frt 21 kr. szerény hasznót tüntet fel, ellenben a „tőkevédelmek“ számlája a különféle tartások s a nyugdíjpenztár kamatainak levonása után 183,689 frt 29 kr. felesleg, vagyis 43,436 frt 5 krral többet tüntet fel, mint a mult évben. A tartások az 1879-ik évben 978,657 frt 21 kr. jelentékeny összeggel szaporodtak, úgy, hogy az Assicurazione Generali biztosítékai alapja 24,165,612 frt 65 krt tett ki. Kiemelendő, miszerint a tűzbiztosítási osztály díjtartaléka az évi díjbevételeknek mintegy 50%-ljját teszi ki, míg ellenben az életbiztosítási díjtartalék a biztosított tőkének mintegy 23 1/2%-át teszi ki. Ezen számokból örömmel tapasztaljuk a kedvező vagyonállapotot s ezen honi intézet gyarapodó fejlődését, mely már közel öt évtizeden át működik hazánkban.

Mely tyukfajok alkalmasak kiválóbb gazdaságokba. Egy hesseni gazda több évre terjedő pontos feljegyzései után azon meggyőződésre jött, hogy a legtöbb és legnagyobb tojásokat a keresztelés útján előállított tyukfajok szolgáltatják, s e tekintetben a közönséges házi tyuknak spányol, olasz, cochinchinai, és wanzenani tyukokkal való kereszteléseit találta a legkedvezőbbeknek. Így pl. szabad mezőn való tenyésztés mellett a házi tyuk 149, a wanzenani kores 173, a cochinchinai 182, a wanzenani-spányol 204 tojást szolgáltatott egy egész éven keresztül, a mellett, hogy e kores tojások általában nagyobbak voltak, mint a tiszta fajok tojásai.

NYILTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.
Alulírtak a nagy-becskeréki jótékony nőegyletnek, valamint mindazoknak, a kik az öket — felejlhetlen s hön szerettet édes anyjuknak, illetve nagyanyjuknak, anyósuknak és testvérüknek özvegy Sztjojanovits született Kozma Máriának jobbjára létre történt átszenvedése következtében ért mérhetlen csapást becses részvételük enyhíteni törekedtek, — ezennel hálás köszönetüket nyilvánítják.

Sztjojanovits Ilona, saját és Koszta s Mária gyermekei nevében, Theodor Vazul mint vő, és Theodor György, Anasztázia férj. Karvinszkiné; Ilona, Sándor, Lázár és Miklós mint unokák; özv. Kisfaludy szül. Kozma Paulina mint testvér.

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

6737. szám. (99-3.1)

Arlejtési hirdetmény.

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. május 8-án 6737. sz. alatt kelt rendelettel a nagy-beckerek-pancsovai uton lévő egy darab téglá és három fadóbagó helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulirt alispáni hivatal helyiségében 1880. évi június 7-én délelőtti 10 órakor fog megtartani.

Az arra engedélyezett költség összeg 1609 ft. 14^s kr. Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bántalpenzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel valamint szintén 5%-os bántalpenzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap az f. é. június 6-án délelőtti 12 óráig ide nyújtják be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő 0%-os árelendítés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozatlan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő dobogók építésére vonatkozó előmértet s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi május 20-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

Fontos a gyapjutermelők és gyapjukereskedőknek. KÖRLEVELE az első magyar gyapjumasó és bizományi részvénytársulatnak Budapesten. Berendezésünknek a bel- és külföld csaknem valamennyi gyári piacain meghonosult és közkezdelté vált mosott gyapjára feljogosít, önhöz azon tiszteletteljes felhívást intézni, a zsíros mosott gyapjút, vagy a nem sikerült bundamosást, valamint mindennemű bor- és timárgyapjút sziveskedjék mosás és bizományi utáni eladás végett hozzánk beküldeni.

Cs. kir. szabadalm. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben.

Table with multiple columns and rows detailing insurance statistics for 1879. Includes sections for 'Tízbiztosítási ágazat', 'Tengeri és szállítvány-biztosítási ágazat', 'Jégekár-biztosítási ágazat', 'Életbiztosítások halál esetére', 'Biztosítások a megérés esetére az elhalasztott életjáradékok hozzászámításával', 'Feltétlen életjáradék', and 'A B. mérleg nyereség- és veszteség-számlája'. Each section contains financial data in forints and krone.

MÉRLEGSZÁMLA 1879. DECEMBER 31-ÉN. Table with two main columns: VAGYON (Assets) and TARTOZÁS (Liabilities). Assets include cash, real estate, and investments. Liabilities include capital, reserves, and debts.

Iroda Budapesten az intézet házában, Dorottya-utca 10. A cs. k. sz. Assicurazioni Generali magyarországi főügynöksége. Ellenbörger, Krellwitz, Rott. Bővebb zár valamint kár-kimutatásokat kívánatra az alulirt főügynökség szolgál. Ugyanitt adnak legnagyobb feltevések mellett el is fogadtatnak.

Arlejtési hirdetmény. Nagy-Becskerek város tekint. képviselő testületének 1879. évi decz. 22-én 156. sz. és f. é. april 20-án 65. sz. alatt kelt határozatai alapján ezennel közzé tétetik, miszerint a városi gyepesteri lakház és istálló épületek felépítése végett f. é. május 31-ik napján d. u. 3 órakor a városi épület II-ik tanácsnoki irodában nyilvános árlejtés fog tartatni.

FÜRDŐ MEGNYITÁS. 1880. évi május 1-én nyitott meg Mellenczén „Russanda iszapfürdő”. Bővebb tudósításokat készségesen ad Klaits Anna, fürdőtulajdonosnő.

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:	Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai:
hétankint egyszer, csütörtökön.		a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri

Melléklet a „Torontál” 1880. évi 22-ik számához.

3583. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (91—3.2)

Alulirt hivatal részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy az előfogati szolgálmány f. é. **június 7-én d. u. 3 órakor** a városházi épület II-ik tanácsnoki irodában tartandó nyilvános árlejtés útján három egymásután következő évre vagyis 1880. évi augusztus 15-től 1883. évi augusztus 14-ig terjedő időre, a legjutányosabb vállalkozónak bérbe adatni fog.

Erre vállalkozni szándékozik a kikiáltási árral szolgáló 2999 ft. 64 krnyi összegnek megfelelő 10% bánatpénznek magokkali hozatala mellett azzal hivatnak meg, hogy az árlejtés alapjául szolgáló feltételek a hivatalos órákban az árlejtés napjáig a II-ik tanácsnoki irodában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi május 15-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6650. szám. **Árlejtési hirdetmény.** (97—3.1)

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. május 7-én 6650. szám alatt kelt rendelettel a Rudna alatti roskadozó karban lévő temesi fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulirt alispáni hivatal helyiségében 1880. évi **június 7-én**, délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 5680 frt. 82² kr. o. é.

Vállalkozni szándékozik azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap azaz f. é. június 6-án délelőtti 12 óráig ide nyujtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár-elengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő hidnak helyreállítási munkálatnak előméréle s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi május 20-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

5639. szám. **Árlejtési hirdetmény.** (98—3.1)

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. ápril 22-én 5639. sz. a kelt rendelettel a Zichyfalva, Margitta és Alibunár közti közlekedési uton szt.-jánosi határban lévő Terézia-csatorna fahid helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulirt alispáni hivatali helyiségében 1880. évi **június 7-én** délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1624 frt. 40 kr.

Vállalkozni szándékozik azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap azaz 1880. évi június 6-án d. e. 12 óráig ide nyujtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár-elengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő csatornai fahid helyreállítására vonatkozó előméréle s költségvetés, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi május 20-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

Hirdetés. (93—3.2)

N.-Becskerek város tanácsának 1880. évi ápril 24-én 57. sz. alatt kelt határozata folytán az e városi kórházban a betegek élelmezése f. é. augusztus 1-én kiadatik, felhivatnak tehát az erre vállalkozni szándékozik, miszerint folyamodványaikat f. é. **június 15-ig** az e városi kórházi igazgatóságnál beadják.

Az élelmezési feltételeket és kötelezettségeket a kórházi gondnoki irodában mindennapi reggeli 8 óratól 10 óráig tekintendők.

N.-Becskereken, 1880. évi május 19-én.

A városi tanács nevében:

Dr. Szabó Alajos,
vár. főorv., kórházi igazgató.

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy intézetünk az 1879. évi XXXIX. t. cz. alapján létesített:

Kisbirtokosok országos földhitelintézetével

szövetkezésbe lépett és ennek folytán jelzálogi fedezet mellett 300 frutól — 6000 frtig terjedő

törlesztési kölcsönöket
díjmentesen

közvetít. — Bővebb felvilágosítások nyujtának a rendes üzleti órákban szóval az alant megnevezett intézet könyvivősége által vagy pedig bérmentes megkeresésekre, levelezés útján.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi május 14-én.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

MATTONI-féle budai király-keserűforrások

Deák-Ferencz-forrás,
Szent-István-forrás, Hunyady-Mátyás-forrás,
Gróf-Széchenyi-István-forrás,

a bécsi világhiállításnál 1873-ban érdem-éremmel, a párisi világhiállításnál 1878-ban ezüst-éremmel kitüntetve.

Dr. Hoffmann Károly tanár, Dr. Diescher János és Than Károly tanár, királyi tanácsos urak, nemkülönbben sok más bel- és külföldi orvosi tekintélyek által legjobban ajánlatik.

Tulajdonosok
MATTONI és WILLE,
cs. k. udvari szállítók,
Budapest, Ferencz-Józseftér 3
(Dianafurdó).
Kapható: minden gyógyszerárban és ásványvíz kereskedésben. (58—10.9)

Mig ott a tündérkertben
Üdvére nem talál!
Erődi Dániel.

poszt szemeiben megjelent közleményekből már
elégé tájékozhatjuk magunkat azok nagy becse
és ritka érdekessége felől s azért azt hisz-
szük, nem teszünk fölösleges dolgot, ha e nap-

nem annyira az események körülményes le-
írására fektette ő a fősúlyt, mint ezeket inkább
csak jelezve, pontos, de rövid feljegyzéseik
segélyével főképen a lelkeben ébresztett és

tekintetben valamint másokra vonatkozó ité-
leteiben, elmékedéseivel stb. bizony nem volt
elnéző, sőt mindig a legnagyobb őszinteséget
követte.